

Anmälan mot Polismyndigheten i Västmanlands län med anledning av polisens handlande i samband med ett dödsfall

Anmälan

AA framförde i en anmälan till JO klagomål mot Polismyndigheten i Västmanlands län med anledning av polisens handlande i samband med ett dödsfall. Han anförde bl.a. att hans far hade hittats död i sin lägenhet av en kvinna, som kallat dit polisen. Han ifrågasatte polisens åtgärd att låta kvinnan vara kvar i lägenheten efter det att polisen lämnat densamma. Enligt AA saknades en del pengar och några saker i lägenheten. Vidare uppgav han att han inte blivit underrättad om dödsfallet av polisen.

Utredning

Handlingar infordrades från polisen. Av dessa framkom att BB den 29 mars 2006 påträffades avliden i sin lägenhet av CC, som anmälde dödsfallet till polisen kl. 12.00. Läkare kom till platsen kl. 12.30 och konstaterade dödsfallet. Av tjänsteanteckningar den 29 och den 30 mars 2006 framgick att de anhöriga själva kontaktade polisen kl. 19.45 den 29 mars 2006 efter det att CC cirka kl. 17.00 informerat dem om dödsfallet samt att polisen bett AA om ursäkt för att underrättelsen inte hade gått till på rätt sätt. I utredningsakten finns dock en notering: ”underrättelse gjord enl. vb”.

Ärendet remitterades till polismyndigheten för upplysningar och yttrande över vad som framförts i anmälan till JO.

Polismyndigheten (länspolismästaren DD) kom in med ett remissvar, till vilket var bifogat upplysningar från kommissarierna EE och FF, inspektören GG samt polisassistenten HH.

Upplysningar

HH, som skrev primärrapporten i ärendet, upplyste bl.a. följande. CC var i lägenheten när patrullen kom dit. På frågan hur hon kommit in svarade CC att hon hade egna nycklar som hon fått av BB. CC uppgav också att hon brukade hälsa på BB varje dag och att hon känt honom i cirka 11 år. CC verkade vara god vän med BB och ville stanna kvar och städa i lägenheten. HH gav inte CC i uppdrag att

underrätta de anhöriga utan förklarade i stället att CC inte skulle prata med någon om det inträffade.

EE, som var vakthavande befäl fram till kl. 14.00, och FF, som påbörjade sin tjänstgöring då, samt GG, vikarierande chef för jourroteln, upplyste samtliga att det är jourroteln, om inte annat bestämts, som skall underrätta anhöriga om dödsfall.

Av HH:s och EE:s upplysningar framgick att EE fick reda på att CC stannat kvar i lägenheten först sedan patrullen återvänt för att skriva rapport och att EE då godkände förfarandet med motiveringen att kvinnan haft egna nycklar och därmed rimligen åtnjutit den avlidnes förtroende.

FF upplyste att hon fick besked om att anhöriga var underrättade och att hennes uppgift endast var att granska anmälan för att sedan lämna över ärendet till jourspan.

GG upplyste bl.a. att noteringen ”underrättelse gjord enl. vb” gjordes av en polisman vid jourroteln sedan muntligt besked lämnats av FF om att underrättelsen var utförd samt att jourroteln sannolikt inte hade underrättat de anhöriga den kvällen om de anhöriga inte själva hade kontaktat polisen.

Polismyndigheten gjorde följande bedömning.

Utebliven underrättelse av dödsbudet

Polismyndighetens gängse arbetsrutiner avseende underrättelse av dödsfall är att detta vanligtvis sker på plats då det oftast är någon anhörig som anträffar den avlidne. För det fall den avlidne påträffas av annan sker underrättelsen av dödsbudet genom jourrotelns försorg. Dessa ärenden har hög prioritet.

Det är ostridigt att AA den 29 mars 2006 kl. 18.00 blev underrättad om BB:s bortgång via telefonsamtal från kvinnan som kvarlämnades i den avlidnes bostad.

Polismyndigheten konstaterar att det har brustit i kommunikationen mellan vakt-havande befäl och jourroteln avseende huruvida underrättelsen av dödsbudet var genomförd.

Polismyndigheten kan även konstatera att det är bristfällig dokumentation i ärendet då det inte finns någon anteckning om huruvida underrättelsen av dödsbudet har genomförts.

Kvarlämnandet av kvinnan i den avlidnes lägenhet

Kvinnan har till polismännen uppgivit att hon sedan 11 år tillbaka var vän med den avlidne BB samt att hon har egna nycklar till bostaden. Polismännen har inte haft anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. Att kvinnan försetts med egna nycklar måste tyda på att BB hade ett förtroende för kvinnan och att hon utövade någon form av tillsyn av honom. Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet finner polismyndigheten att det var försvarligt att kvinnan kvarlämnades i den avlidnes bostad.

Avslutande synpunkter

Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet kommer polismyndigheten att poängtera vikten av att erforderlig dokumentation sker i ärendehantering. Vidare har polismyndigheten påbörjat en översyn av tjänsteföreskrifterna gällande handläggningen av dödsfall.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Det finns inte några generella regler i författning om när och hur polisen skall lämna underrättelse om ett dödsfall till de anhöriga. I Rikspolisstyrelsens allmänna råd om åtgärder vid dödsfall som kan ha orsakats av yttre påverkan m.m. (FAP 414-1) finns emellertid ett uttalande enligt vilket polisen, när den har ansvar för utredningen av ett dödsfall, så snart det kan ske bör underrätta någon av den avlidnes närstående om dödsfallet (avsnitt 4).

Det har kommit fram att det enligt gällande rutiner vid polismyndigheten åligger jourroteln att underrätta anhöriga om inte något annat bestämts i det enskilda fallet. HH, som var på plats i lägenheten, har också uppgett att hon fick besked av vakthavande befäl om att underrättelsen skulle skötas av jourroteln. Som framgått skedde dock inte någon underrättelse från polisens sida utan AA fick reda på dödsfallet genom ett samtal från CC. Jag kan således, i likhet med polismyndigheten, konstatera att det på något sätt har brustit i kommunikationen mellan vakthavande befäl och jourroteln om huruvida underrättelsen av dödsbudet var genomförd.

Det inträffade är naturligtvis djupt olyckligt. Jag vill framhålla att det är viktigt att det vid polismyndigheten finns rutiner som syftar till att säkerställa att någon av en avlidens närstående underrättas om ett dödsfall så snart det kan ske och att frågan om underrättelse bevakas när ett ärende överlämnas till en annan befattningshavare. Enligt min mening bör också en underrättelse om ett dödsfall så långt möjligt ske genom ett personligt besök av polisen eventuellt tillsammans med någon stödperson, t.ex. en präst eller vårdpersonal. Jag noterar att polismyndigheten har påbörjat en översyn av tjänsteföreskrifterna gällande handläggningen av dödsfall.

När det sedan gäller det förhållandet att polisen lät CC stanna kvar i lägenheten finner jag, med beaktande av det som kommit fram i utredningen, inte skäl att kritisera de berörda polismännen. – I detta sammanhang vill jag nämna att i de ovan nämnda allmänna råden från Rikspolisstyrelsen uttalas bl.a. att polisen i en sådan situation senast när kroppen förs till ett bårhus, bör ta hand om pengar och andra värdeföremål (FAP 414-1, avsnitt 4). Detta är emellertid en fråga som polismännen på plats måste bedöma i varje enskilt fall utifrån de omständigheter som då föreligger, t.ex. om det i bostaden finns någon anhörig eller nära bekant närvarande.

Vad AA i övrigt anfört föranleder inte någon ytterligare åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i vad jag ovan har anfört.